

Gespreksnotitie tbv rondetafelgesprek met vaste commissie V&J.

Gespreksnotitie van de Algemene Nederlandse Politie Vereniging (ANPV) t.b.v. het rondetafelgesprek d.d. 9 februari 2017 over "Geweld tegen Hulpverleners".

De ANPV is verheugd met dit initiatief echter dit had wellicht veel eerder dienen plaats te vinden.

De politievakbonden hebben reeds vele malen hun bezorgdheid geuit en diverse adviezen uitgebracht over Geweld tegen politieambtenaren. Enkele van deze standpunten betreffen samengevat het volgende:

Eerstens betreft het hier met name een problematiek waar normen en waarden een grote rol spelen.

De ANPV heeft in eerste instantie gekeken naar de problematiek aangaande de hogere strafeis. Volgens de ANPV is het van belang dat de goede inzet van het Openbaar Ministerie om een hogere straf te eisen ook het juiste gevolg kent. Hoewel dit niet tot de bevoegdheid van deze commissie dan wel de politiek behoort; betreurt de ANPV de uitspraken van de Rechterlijke Macht hierin totaal aan de werkelijkheid wordt voorbijgaan. Er worden steeds lagere straffen en te veel taakstraffen opgelegd in betreffende zaken.

Hoewel de voormalige Minister van Veiligheid en Justitie de mening was toegedaan dat er totaal geen draagvlak was binnen de huidige politiek (*van links tot rechts*) om te komen tot minimumstraffen bij geweld tegen hulpverleners, is de ANPV van mening dat dit een mogelijkheid is om dit geweld te reduceren.

De ANPV stelt verder dat de bewijslast en bewijskracht bij geweld tegen hulpverleners – met name tegen politieambtenaren – te wensen overlaat. Hierbij zou het uitrusten van elke politieambtenaar met een zogenaamde bodycam een oplossing kunnen bieden. Uiteraard met inachtneming van uniforme regelgeving inzake rechten en plichten van verbalisanten en betrokkenen en de hierbij behorende privacy.

In Engeland is volgens de politie zelf het geweld tegen hulpverleners met 70% gereduceerd na de invoering van de bodycams.

Daarnaast zou de overheid het plaatsen van (fragmenten van) opnames van het optreden van politieambtenaren dienen aan te pakken en hiertoe een verbod tot het plaatsen van soortgelijke opnames op internet hetgeen een uitkomst zou kunnen bieden. Zoals in België waar het filmen van politieoptreden niet verboden is mits er een algemeen belang mee wordt gediend echter voor het verspreiden van de opnames kan een boete tot € 100.000,00 worden opgelegd.

Voorts is de ANPV de mening toegedaan dat er momenteel in veel gevallen het gebrek aan inzetbare capaciteit een groot probleem vormt. Formatief is er veelal wel voldoende personeel beschikbaar echter hierbij wordt een rekening gehouden met werkelijk inzetbaar personeel 'op straat'.

Zo zijn in de formatie ook het personeel opgenomen dat dient te worden geleverd aan diverse andere diensten. Denk hierbij aan ME inzet, flexteams, bijzondere diensten, recherche, ZSM maar ook de langdurig zieke medewerkers blijven op de sterkte drukken. Daarbij worden gemakshalve de aspiranten in de formatie meegenomen welke niet (geheel) inzetbaar zijn. Capaciteitsmanagers zien in veel gevallen geen uitkomst meer en steeds vaker dient er te worden gewerkt op of onder 'crepeersterkte'. Het is overduidelijk dat de politieorganisatie momenteel grotendeels draait op de goodwill en de loyaliteit van de politiecollega's. Hiermee wordt het probleem letterlijk op de medewerkers afgeschoven hetgeen lijdt/zal lijden tot nog meer ziekteverzuim. Een betere verdeling en een uitbreiding van personeel op korte termijn kan dit voorkomen.

Met betrekking tot de geweldopbouw van politieambtenaren zou wat de ANPV betreft de 'Taser' en de 'uitschuifbare wapenstok' zo snel mogelijk moeten worden ingevoerd. Hierdoor hoeft er vanuit de politie minder (heftig) geweld te worden toegepast in de zin van vuurwapengebruik. De Taser heeft immers allang zijn nut bewezen in het buitenland. Hier zijn eerder rapportages over opgesteld.

Voorts hebben de medewerkers bij Service & Intake een kwetsbare positie aan de balie. De opleiding 'omgaan met agressie' wordt niet meer gegeven en 'emotionele weerbaarheidstraining' is er nauwelijks. Daarbij hebben verschillende afdelingen geen training in EHBO en levensreddende handelingen meer.

De medewerkers Service & Intake zijn niet wapen dragend en bij calamiteiten afhankelijk van bijstand van collega's uit blauw. Wachten tot een ernstig incident gebeurt lijkt meer gewoonte dan uitzondering te worden.

De ANPV is van oordeel dat in genoemde situaties niet voor de afwachterende benadering moet worden gekozen. Die benadering biedt immers geen passende oplossing voor de problematiek van deze categorie medewerkers.

Tot slot willen wij wijzen op de mogelijk ernstige gevolgen van GTPA. Een stijging van ziekteverzuim, blijvend (psychisch) letsel, etc...

Momenteel is GTPA bij VGW geplaatst in het Inrichtingsplan NP. Dit was naar de mening van de ANPV beter bij politieprofessie ondergebracht, de meeste GTPA mensen komen van Juridische zaken. Inmiddels is wel gebleken dat GTPA weinig raakvlakken heeft met VGW en alle disciplines van VGW niet met GTPA.

GTPA levert geen zorg in de zin van VGW en als dat nodig is, dient deze zorg via de leidinggevende van betrokken collega te gebeuren.

In de voormalige Uitvoeringsregeling protocol GTPA stond omschreven hoe te handelen echter ondanks dat is aangegeven deze regeling in stand te houden worden diverse spelers uit de formatie gehaald waardoor niet aan de Eenduidige Landelijke afspraken (ELA) wordt gehouden. Kennelijk in het kader van opnieuw 'bezuinigingen'.

Ooit is de politie vol goede moed begonnen aan het GTPA-project, maar de aandacht is verslapt. Mogelijk mede als gevolg van een overbelast OM en daardoor een groot aantal sepot-zaken. Een jaarlijkse update voor medewerkers zou al een goede stap zijn.

Enkele mogelijke (aanvullende) maatregelen vanuit de achterban:

Als je buiten het strafrecht kijkt, valt er nog veel te winnen:

- meer blauw op straat;
- meer bekendheid geven van GTPA-protocollen;
- de vaststellingsovereenkomst;
- registratie bij intimidatie;
- slachtoffer – dadergesprekken;
- zwaardere straffen;
- trainingen de-escalerend optreden;
- snelrecht;
- civiele vorderingen toewijzen - schadevergoeding;
- preventieve campagnes vanuit de overheid;
- voorlichting op (basis)scholen;
- meer trainen ipv toetsen;

dr. G.N.R. Priem
Voorzitter ANPV